

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 16. — NO. 16.

CLEVELAND, OHIO. TOREK, 23. SVEČANA 1915.

LETO VIII. VOL. VIII.

Narodno zborovanje.

Navdušena množica, ki je štela skoro 2000 ljudi, je v nedeljo ob splošnem pritrevanju sklenila ustanoviti Slovensko Ligo v obrambo slovenskih političnih interesov. Burni pozdravi Don Grškoviču. Liga je ustanovljena s preko 200 člani.

Clevelandski peki so imeli v soboto posebno zborovanje, pri katerem so sklenili, da bo od ponedeljka naprej vsak hleb kruha šest centov. Dosedaj so nekatere vrste kruha prodajali še po pet centov. Zajedno se podirajo tudi vse druge pecivo. Peki se neprestano zgovarjajo, da bi morali vsi zapreti svoje pekarnice, če bi se nadalje prodajali kruh po 5 centov. Mestni zbor je upeljal preiskavo proti temu podraženju kruha, in v ponedeljek zvečer bo storil mestni svet temu primerne korake.

Rev. Powell, baptistijski pastor v Geneva, o katerem smo poročali, da je bil od cerkvenih članov odstavljen od pastora, ker je bil baje zapleten v nekaj ljubzenskega afero, je sedaj zopet na svojem mestu. Preiskava je dognala, da pastor ni bil kriv, narkar se je vršilo glasovanje cerkvenih članov, če se pastor obdrži. Z 57 proti 6 glasom je bil zopet umeščen na svoje mesto.

Po Scovill, Central in Euclid ave. so upeljali avtomobilne omnibuse, ki vozijo od 55. ceste do Square. Vožnja velja 9 centov. Družba počestne želje člane grozi, da bo pričela tožiti proti tej konkurenci, posebno, kjer je vožnja zvišana na 5 centov, mesto da bi se ljudem računalo 3 cente za vožnjo. Omnibusi so last privatnih ljudi.

Bivši policijski načelnik Fred Kohler, je bil v soboto zvečer napaden na E. 9. cesti od dveh lumpov, ki sta ga tako zbil, da je moral iskati zdravniške pomoči.

V četrtek, 25. febr. ob 8. uri zveč. se vrši seja Slov. N. Citalnice v navadnih prostorih.

Vrednost zemljišča na Euclid ave. od square do E. 14. ceste je narasla tekoma štirih let za 50 milijonov dolarjev. Vsa zemlja na omenjenem prostoru je vredna sedaj nad \$200.000.000. Na tej podlagi bodo morali lastniki teh zemljišč plačati \$750.000 več davka na leto, čemur so se pa uprli. So vedno taki ti bogatini. Zemljo bi pa prodajali za višjo ceno, kot so jo sami kupili, da bi pa tudi kaj več davkov plačali za to, ker dobe več denarja, to jim pa ne gre v glavo.

Državni auditor Donahy se je izjavil, da so stroški za licenciranje gostilen preveliki. Naj se zmanjšajo plače komisarjev. Nadalje se je izjavil, da je država pobirala nepostavno \$10 od vsakega saloonista, ki je hotel prepisati licenco. Ta denar se mora gostilničarjem povrniti, ker sicer gostilničarji lahko tožijo.

Bilo je veličastno. Številne množice ljudstva zavednih slovenskih rojakov so prihajale ob rani uri k zborovanju k slovenskega naroda v največji slovenski naselbin. Polgila se je dvorana, glava pri glavi so stali močnej, stari, izkušeni ter mladi, navdušeni. In ko se je otvorilo narodno zborovanje ob pol tretji uri popoldne, je množica 2000 moč in žen se zavedala važnega trenutka ter utihnila. Urednik lista je naslikal prvotno zgodovino Slovencev, zgo-

dovino naroda ter pozneje tiranijo habsburških zločincev, trde, da po božji milosti vladajo pošteni miroljubni in zvesti Slovanci. Vsa črna slova zločinov in tiranije nad Slovani v Avstriji se je razvila pred občinstvom.

Vihar navdušenja pa je nastal ko je stopil na oder Don Nako Grškovič, predsednik "Hrvatskega Saveza" in župnik hrvatske cerkve v Clevelandu. Z markantnim glasom nam je poklical v spomin sistem, ki si je zavzel v nalogo, da zatrne naš narod, z jasno lučjo je postavil v zadnji kot avstrijske krivične vlade, naslikal krivice in trpljenja naroda v tako živahni in jasni luči, da je zarosilo marsikako oko, in več najbolj zakrknjenih pristavev Avstrije, ki so bili navzoči pri zborovanju, je jasno uvidelo, v kako grozni smrti so se nahajali, ko so slepo drveli za vlado, ki njih sinovom vsak dan zavija vratove, kakor je to delala tudi njih očetom. Grškovič je bil med svojim govorom večkrat prekinjen z burnimi aplavzom. Najlepša točka v njegovem govoru je bila, ko je primerjal Avstrijo z materjo ki ima 6 otrok. Mati dva ali tri otroke lepo, fino oblači, jim kupi vse, jim nudi najboljša živila in preskrbuje najboljšo zabavo. Ostale otroke pa pusti raztrpane v capah, lačne in boste ter neizučene. Kakšna mati je? Mačeha? Ne, kukavica. In ta ko je v Avstriji. Vsi njeni otroci marljivo delajo, potijo se v krvi svoji, da jo vzdržujejo, fometič slovenski proda zadnjo kravico iz hleva, da plača davke pošteno kot drug narod, toda pri vsem tem ima le Nemec in Mažar besedo, svobodo in pravico. Slovan pa je teptan. To je krivica, ki kriči proti nebu in mora biti odpravljena. In to je namen Slovenske lige. Zbirati v svoje vrste vse, kar se šteje zavednih Slovencev, izbirati izmed njih može, ki storijo svojo dolžnost, kadar bodejo klicani na pozorišče. Manjši narodi kot je naš, so dosegli, kar so želeli, kadar so bili edini.

Podrobnejši opis veličastnega narodnega zborovanja sledi v prihodnjih številki. Povedano naj bo še, da se je sestavil odbor in sicer: Predsednik L. F. Pirc, tajnik Edward Kalish, blagajnik Ivan Breskvar, odbojnik Fr. Hudovernik in J. F. Paletč. Člani lige so zbrali tudi dva delegata za konvencijo vseh jugoslovanskih narodov, ki se vrši 10. marca v Chicagu. Vpisalo se je veliko števil članov, toda radi poznega časa se je delo prekinilo. Imena in darovi pristopnih se objavi v prihodnji. Živela Slovenska Liga in njeno delovanje. Za svobodo naroda!

Francoške zmage.

Pariz, 21. febr. V Vogezih je naša armada zavrnila sedem nemških napadov, in Nemci so imeli občutne zube. V Belgiji smo pri Ypres zavzeli več nemških strelnih jarkov. V Champagne distriktu smo Nemce siloma pregnali in se polastili važnih stratišnih točk.

Skandinavci grozijo Nemcem z vojno. NEMŠKE MINE SO POTOPILE AMERIŠKI PARNIK EVELYN

Razburjenje pri Norvegih, Švedih in Dancih proti Nemcem je velikansko. Zjed. države so uvedle takoj preiskavo, kdo je kriv, da se je potopil ameriški parnik v nemških vodah. Nemci so baje torpedirali angleški transport, ki je vozil vojake v Francijo. Avstrijske torpedovke so streljale na laške ladje. Razburjenje proti Nemcem narašča po celem svetu. V Karpatih se Rusi dobro drže, Francozi poročajo o zmagah nad Nemci.

Nemci torpedirajo nevtralne ladje.

London, 21. febr. Nemci so potopili v petek norveško nevtralno ladjo Belridge, nato so torpedirali norveški parnik Nordkyn, in včeraj so torpedirali parnik Bjarka, ki je bil namenjen iz Leithe v Moskovo, Dansko. To je tretji parnik, ki je bil od Nemcev potopljen, odkar so začeli blokado okoli Anglije. Potopitve treh nevtralnih ladij Norveške države je vzbudilo silno nevoljo med Norvegi in Skandinavci, in splošno se smatra, da bodejo Norvegi napovedali vojno Nemcem, Norvegom pa bodejo sledili Švedih in Dancih. Po vseh mestih Norveške, Švedske in Danske je ljudstvo silno razburjeno, ker Nemci potopljajo njih ladje, dasi so njih države nevtralne.

Bombardiranje Dardanel.

London, 20. febr. Skupno francosko-angleško brodovje je pričelo z vso resno obstrukcijo Dardanele. Brodovje pomagajo zrakoplovi. Streljati so pričeli v petek in s streljanjem se je nadaljevalo ves dan v soboto, in sicer z velikim uspehom kot se poroča iz Londona in Aten. Turki pa so izdali uradno sporočilo, da obstreljevanje turskih fortov ni naredilo nobene škode, razven, da je bil en vojak ubit. Angleška poročila pa se glase, da so veličastni topovi bojnih ladij prisilili turske topove in forte na evropski strani Dardanel le mirati, in kot se neuradno poroča iz Aten, so tudi azijski fort utihnil.

Silno streljanje.

Bombardiranje turskih fortov je moralo biti grozno, kajti osem francoskih in angleških bojnih ladij je streljalo z največjimi topovi na forte. Te ladje imajo skupaj šestindevetdeset 12 palčnih topov in deset 10 palčnih topov. Ko so razbili forte, se je pričelo streljanje s 6 in 9 palčnimi topovi in nad 2000 strelcev je bilo oddanih na posamezne forte.

Dvojni namen streljanja.

Zavezniki hočejo najprvo uničiti Turčijo v Carigradu, drugi namen obstreljevanja pa je, da se odpro Dardanele in se tako Rusiji da prilika, da pripelje preko Dardanel veličastne zaloge žita, ki ga ima doma, pa ga ne more eksportirati. Za te zaloge žita dobi Rusija mnogo denarja, ki ga potrebuje za bojne potrebe. Za sedaj se toliko ve, da sta forte Cape Helles in Kum Kale popolnoma razbita. Če se odpro Dardanele, je to velikanskega pomena za Rusijo, Angleža in Francoze.

Avstriji obdelujejo polja.

Benetke, 20. febr. Avstrijski poljedelski minister je danes zapovedal, da mora prebivalstvo nemudoma obsejati vsa polja, in ne pustiti nobeno ped zemlje neobdelano, ker sicer preti državi najhujša lakota.

Kdor ne bo obdelal polja, bo zaprt. V splošnem sejejo kmetje pomladno pšenico, toda delo gre počasi od rok, prvič, ker ni dovolj delavcev, in drugič, ker je tudi pomankanje žita za setev.

Kaj poročajo Avstriji.

Dunaj, 20. febr. Na Rusko Poljskem so se vršili včeraj hudi boji in sem in tja streljanje s puškami. Rusi so nas napadli pri Tarnovu ob reki Dunajec, toda smo jih odbili z žigami. V Karpatih je splošen položaj nespremenjen. Boji se vršijo skoro na celi črti. V južnozgodnji Galiciji sovražnik ni mogel držati svojih položajev. Pri Nadvornu so se Rusi udali in se umaknili proti Stanislawu, kamor jih je preganjala naša kavalarija.

Boji na Francoskem.

Pariz, 20. febr. V Belgiji, kakor tudi na celi zapadni fronti se vrši strašna kanonada. Posebno hudo streljanje je okoli Rheimsa. V Champagne okraj izborna napredujemo. Zavrtili smo vse nemške napade in smo ponovno napredovali v okolici Perthes s tem, da so zasedli gozd, v katerem je bil sovražnik močno utrjen. V Argonskih gozdih so se vršili manjši boji. V okolici Verduna nas je sovražnik šestkrat napadel, toda vselej smo ga z žigami vrgli nazaj, narkar smo mi napadli s svežimi četami ter smo dobili 200 ujetnikov, tri strojne puške in dva strelna mortarja. Napadalo nas je pet polnih polkov.

Ruski ujetniki.

Petrograd, 20. febr. Poljedelski oddelek ruske vlade je sklenil, da da ujetim slovanem in vojakom lahka dela na polju. Med temi so vsteti Hrvati, Poljaki, Slovaki in Čehi. Tu bodejo obdelovali polja in sicer se bodejo pristoje gibal, Nemci in Mažari pa dobijo težka dela na javnih potih, katera bodejo morali popravljati, ali pa jih najlenijo v rudnike. Vsi Slovani dobijo plačo za svoje delo, toda od te plače se odtegnejo stroški za hrano in obleko.

Rumuni ostanejo nevtralni.

Petrograd, 20. febr. Ruski poslanik na Rumunskem je danes poslal poročilo v Petrograd, da je zvedel iz najbolj zanesljivih virov, da ostane Rumunija sicer še nadalje oborožena in pripravljena za vse, toda vmešavala se ne bo v vojno ne za Ruse ne proti Rusom. Ruski poslanik poroča, da se Rusija ne sme zanašati na Rumunijo.

Rusi zmagoviti nad Nemci.

London, 20. febr. Iz Petrograda prihaja poluradno poročilo, da so Rusi prizadeli Nemcem hud poraz pri Ossoetzu ter da so se morali Nemci umakniti daleč nazaj preko njih meje. Če je to res, tedaj so nemški računi prekržani, kajti s tem pride v nevarnost njih cela fronta ob vzhodno pruski meji.

Nove nemške bombe.

London, 20. febr. Nekli francoski častnik poroča, da so Nemci upeljali novo vrsto bomb, ki imajo tako močno razstrelilno sredstvo v sebi, da kadar padejo na tla, povzročijo 30 čevljev globoko luknjo in štirideset čevljev široko. Te bombe so le en čevlj dolge in šest palcev široke. Te bombe so povzročile, da so se Francozi umaknili iz strelnih jarkov pri Arrasu, katere jarke so dan poprej vzeli Nemcem.

Potopljene ladje.

London, 21. febr. Angleški parnik Cambank iz Cardiffa je bil danes torpediran od nemških submarinov, in sicer, ne da bi dobil parnik prej kako svarilo. Torpediran je bil v Aulwich zalivu, zapadno od Liverpoola. Parnik Cambank je nosil 1990 ton in je peljal baker iz Španije. Pet moč je utonilo, ostalo moštvo se je rešilo.

Avstrija naj deli?

London, 20. febr. Uradni nemški list "Frankfurter Zeitung" piše v včerajšnjem svojem članku, naj nemška vlada pritiska na avstrijsko vlado, da odstopi Avstrija nekaj svojih italijanskih nevtraliteta, in da se Avstriji ni treba potem ničesar bati od Italije. Avstrija bi v tem slučaju svoje čete, ki jih ima pripravljene ob italijanski meji, lahko odposlala proti Srbom ali Rusom.

Premog za Angleže.

New York, 20. febr. E. J. Wittenberg je podpisal včeraj s francosko in angleško vlado pogodbo, glasom katere mora Angliji v štirih mesecih pripravi milijon ton najboljšega premoga.

Poročila iz Berlina.

Berlin, 21. febr. Oversea News Agency poroča: Iz Sofije, glavnega mesta Bolgarske, se poroča, da je prišlo tam do sovražnih demonstracij pred bulgarskim in črnogorskim konzulatom. Švedske oblasti so uvedle strogo nadzorstvo, da ne bi Rusi importirali iz Švedske stvari, ki so namenjene za vojno. Predsednik nemške državne banke, ki se je pravkar vrnil iz Dunaja, je sporočil, da je finančno stanje v Avstriji nad vse pričakovanje dobro!! Ruska vlada se baje bavi z načrtom, da konfiscira vse zlato, ki se nahaja v oblasti privatnih ljudi.

Stališče Zjed. držav.

Washington, 20. febr. Nemška kakor angleška vlada ste poslali vladni Zjed. držav protestno noto glede rabe ameriške zastave na onih ladijah, ki so last narodov, sedaj v vojni. Ameriška vlada ne bo odgovorila ne Nemcem ne Angležem, ker je že dovolj pojasnila svoje stališče, ko se je izjavila, da nima proti blokiranju nemških submarinov ničesar, toda Nemci naj pazijo, da ne poškodujejo ali potopijo take ameriške

ladje, ker potem bo ameriška vlada zahtevala silno zadoščenje. Predsednik Wilson se je danes ves dan posvetoval s svojimi tajniki glede splošnega položaja.

Štrajk v W. Va.

Farmont, W. Va. Serif in njegovi pomočniki so napadli štrajkajoče premogarje in vnel se je hud boj, v katerem je bil en delavec smrtno ranjen, štirje so dobili večje poškodbe in mnogo jih ima manjše rane. Boj se je pričel, ko so delavci hoteli oprostiti dva svoja tovarisa ki sta bila zaprta. En tisoč premogarjev je zahtevalo predvčeršnjim, ker je Jamison Coal Co. uvedla novo plačilno lestvico, radi katere so bili premogarji zlatno prikrasani na plači.

Razstava otvorjena.

San Francisco, Cal. 20. febr. Danes je bila tu slovesno otvorjena Panama-Pacific razstava. Nad 300.000 ljudi se je udeležilo otvorjenja, največje število v zgodovini razstav. Razstavo je uradno odprl predsednik Wilson s tem, da je pritiskal v Washingtonu na električni gumb, ki je dal znamenje za otvoritev razstave v San Franciscu.

Ameriška ladja potopljena.

Berlin, 21. febr. Ameriški parnik Evelyn, ki je odplul 29. jan. iz New Yorka in je bil namenjen z bombaljem v Bremen, je zadel blizu Borkum otokov na nemško mino in se je potopil. Kapitan in 27 moč je bilo rešenih. Evelyn je prvi ameriški parnik, ki se je potopil radi nemške predrznosti, ki je hotela ustaviti vsako plovitbo okoli Anglije. Potopljeni ameriški parnik Evelyn je nosil 1185 ton in je bil leta 1883 utrjen v Southampton, na Angleskem.

Amerika ukazala preiskavo.

Washington, 21. febr. Vlada Zjed. držav je bila nocoj uradno obveščena o prvem potopitvenju ameriškega parnika v evropskih vodah. Sporočilo je poslal ameriški konzul Fee v Bremen. Takoj ko je predsednik Wilson zvedel o tem, je poslal nemudoma kabel na ameriškega poslanika v Londonu in v Berlinu, da takoj poizvesta vse podrobnosti te nesreče in naznanita, kdo je krivec. Zavedno pa tudi, da se ameriško rešeno moštvo parnika spravi na varno in kakor mogoče hitro prepelje domov.

Kajzer in Franc Josip.

Geneva, Švica, 21. febr. Bratjavka iz Inomosta pravi, da bo Avstrija sledila vzgledu Nemčije in začela enako vojno s submarini kakor Nemčija proti Angležem. Poroča se, da bo stari Franc Josip obiskal nemškega cesarja Viljema v kratkem času v mestu, ki je blizu mej obeh držav.

Norvegi grozijo z vojno.

Cristiania, 21. febr. Vse norveške časopise piše s skrajno

ogorčenostjo nad Nemce, ker so v kratkem času potopili tri norveške parnike. Časopise je mnenja, da morajo Nemci najprvo vsako ladjo preiskati, predno jo torpedirajo da ne bodejo nedolžni trpeli s krivimi. Drugo časopise zahteva, da se zaplenijo vse nemške ladje, ki leže v nevtralnih pristaniščih. Vsa znamenja kažejo da si bo Nemčija nakopala še ostalo Evropo na vrat s svojim skrajno predrznim postopanjem.

Angleški transport razstreljen?

Berlin, 21. febr. Štiri nadalje angleške ladje so bile danes potopljene od Nemcev. Med njimi se je nahajal tudi neki angleški transport, ki je vozil angleške vojake Francozom na pomoč. Tako naznanjajo berlinski časopisi. Dve angleški trgovski ladji ste bili potopljeni ob irskem obrežju.

Nemški zrakoplovci na Angleskem.

London, 21. febr. Včeraj zvečer okoli devete ure je priplul neki nemški zrakoplov nad mesto Colchester, kakih 50 milj severno od Londona. Nadalje je ta nemški zrakoplov vrzel bombe še na treh drugih krajih, toda je povsod povzročil le malo škodo.

Strašne bitke v Karpatih.

London, 21. febr. Silne bitke se vršijo na vzhodnem bojišču. Rusi trdijo da so ustavili nemški naval ob pruski meji, v zapadni Galiciji so Rusi naenkrat razvili nenavadno živahnost, v Karpatih divjajo najhujši boji že čela dva meseca, ne da bi se Rusi za ped umaknili, v Bukovini so pa Rusi dobili sveže čete, kjer se ustavljajo skupnim nemško-avstrijskim napadom. Reka Niemen je poplavila bližnje kraje, in Nemci so imeli pri tem strašne izgube. Toda kljub temu nadaljujejo z bojem, ker jih je v oni okoliščini jako močno število. Rusi v Bukovini pri Nadvornu so obdržali svoje točke, ker so dobili na pomoč sveže polke. Velike bitke se pričakuje v kratkem.

300 milj bojna fronta v Karpatih.

London, 21. febr. Vse časopise se posebno zanima za boje v Karpatih, kjer se na 300 milj dolgi bojni fronti borijo Rusi, Avstriji in Nemci že 50 dni. Včasih zavzamejo Avstriji in hrib trikrat na dan, toda Rusi ga jim trikrat odvzamejo. En hrib v Karpatih je, ki je že stokrat spremenil gospodarja. Rusi zbirajo naravnost ogromne čete vojskava v osrednjih Karpatih, ker so odločeni, da Karpat na vsak način dobijo v oblast.

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.50
Posamezni številki po 3 centa.

Dajati brez podpisa in oznaki se ne sprejema

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
5119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 13,000 Slovenians (Klarners) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 16. Tuesday Feb. 23. 1915.

V slogi je moč.

Poziv na narod slovenski v Ameriki za osvoboditev trpečih bratov v Evropi je padel vsaj deloma na rodovitna tla, če žal, da se v tako resnih časih, ki pomenjajo za naš narod bit ali ne biti, ko moramo sami paziti, da našim bratom posijemo solnce svobode, ali naj pa po naši brezbriznosti žalostno vtonejo v morju nemške zagrizenosti, še dobijo ljudje, Slovenci, ki se ponosno bijejo na svoja prsa: "Mi smo socialisti, pa vendar nismo narodne izdajalci!" Pri tem pa odločno zavračajo in nasprotujejo vsakemu delu v prosep osvoboditve. "Proletarec" z dne 9. febr. in "Glasilo" Narodne (?) Podjednote, naravnost, napadajo započeto akcijo ustanovitve "Slovenske lige". Na široko bi lahko odgovarjali tem gospodom, ki so naš ljudje, ki so se sami postavili diktatorjem drugim. Od urednika "Glasila" se sicer lahko trdi, da je bil zvočen od ljudskega zastopstva, toda ljudskemu zastopstvu je po lagoma usilil svoje lastno in obojno mnenje, in priprosti narod pač misli, da mora tako biti. Toda čemu razburjati duhove naš sedaj, ko bo imel vsak Slovenec priliko v složenem delu pokazati svoje socialno narodno in krščansko prepričanje?

Pogin ali rešitev 30 milijonov Slovanov, ki umira sedaj pod silnim pritiskom požrečnosti Nemčije, je, menimo dovolj pereče socialno vprašanje, pogin naroda češkega, poljskega, slovaškega, hrvaškega, srbskega in slovenskega, pomenja našo narodno smrt, je torej naše narodno vprašanje in krščansko delo usmiljenja.

Narodna nasprotstva so ljubezno do bližnjega sicer razcepila na mnogo delov, ali danes so dani prav vsi pogoji, da važni elementi skupne slovenske ljubezni in bratavske stopenjo skupaj k skupnemu delu, ne da bi eden ali drugi izpustil svoje strankarske prepričanje, ki se nikomur braniti ne more in ne sme.

Dovolj se je že pisalo o vnebovpijočih krivcih, in eni kot drugi so povdarjali tiranstva in tlačanstva, zdaj pa je napočil čas, ko bomo morali neumorno delovati in pokazati dejanja, če hočemo doseči, in kdor želi Slovanstva svobode, naj vstopi v vrste delavcev, naj se vprašuje vekomaj veke, kje so načrta, kdo je koga k temu delu poblaštil, in kaj bodo rekli diplomatje. Nekdo je moral pričeti, in vsak zaveden in prosti Slovenec je bil v to upravičen, naj bo Peter ali Pavel. Diplomati pa se bodo morali ozirati na sklenjene vrste Slovanov, ker vladarji brez ljudstva morejo vladati le samim sebi. Seveda, če se bomo pa klali sami med seboj, potem bomo ostali res osmešeni. Vsak zaveden Slovenec naj se pričlopi delu in deluje po svojih močeh, komur se pa delati ne ljubi, naj misli pošteno! Naj vsaj zgahe ne dela.

Delo za osvoboditev mora biti složno, kdor nam bo pa metel polena pod noge, bomo kmalu vkleli, če mu avstrijaske kronice in nemške marke ne dšče.

Pogum na delo z gestom: "V slogi je moč, sloga jači, ne sloga tlači."

Splošen delavski položaj.

V mestih, kjer so velike železne in jeklene tovarne, livarne in topilnice, se je pričelo boljše delati, in polagoma se vračajo delavci na svoja mesta. Tako poročajo veliki časopisi, na katere se je pa le redkokdaj zanesti, ker tako pišejo sodržniški delavstva, katerim se težko vrjame.

Mi nikakor ne vrljamo, da bi kar naenkrat dobili delo vsi, ki so že toliko mesecev tužno vrteli v bodočnost, vendar kolikor nam naši posamezniki dopisniki poročajo, je toliko resnica, da so posamezne kompanije v tem ali drugem mestu vjele nekaj ljudi na delo, ki so bili dosedaj brez posla.

Kljub "velikanskim" naročilom iz Evrope, ki jih je dobila Amerika za razne boreče se narode, pa se vendar vsa ta naročila prav nič ne poznajo. Meseca junija smo imeli ravno toliko ljudi brez dela kot danes, kljub temu, da je Amerika od 1. avgusta lanskega leta do novega leta letos prejela v skupni vrednosti za \$200.000.000 naročil za vojsko. Zato pa kljub tem naročilom lahko trdimo, da je naš vojska še bolj uplivala na slabe razmere, tako trdijo politične stranke, tako trdi naša vlada in tako trdijo naši kapitalisti.

Neki veliki tovarničar se je pred kratkim izrazil: Petintrideset let že posluje moja tovarna, toda takih slabih časov še ne pomnim. Vse je potlačeno in mrtvo, in ti ljudje, ki delajo, so v resnici v tovarni proti volji velikih kapitalistov.

Naši "industrijski kapitalisti" so nas potisnili ob zid, ne pustijo, da bi se trgovski žustil gibal, ker hočejo pritisniti na ljudski znak splošnega mrtvila in razbitih delavskih težnj. To je voda na mlin onih, ki bi delavcu lahko dali delo. Pri volitvah pa bodo zopet strašili delavce: Vidli, tako si volil, pa smo ti zaprli tovarne, veli dobre kapitaliste, ti prineseš dolga stanje in srečo delavcu. Tako se ta kapitalistična igra neprestano ponavlja.

In kakaj tako? "Zato, ker "industrijski kapitalisti" tako hočejo, kajti to jim nosi profit, kajti lahko bodo dejadomestili ono, kar so sedaj izgubili, kajti kapital nikdar ne zgubi, kadar se gre s politiko. Kapital ne trpi nobene kontrole, kapital želi le, da vlada samo dolar.

In ali mislite, da se jim ho tudi sedaj posrečilo?

(Skoro bi rekli, da, kajti delavska nezvest je še velika, prazen želodec, pa ne mara visoke politike. Prazen želodec ne more čakati, da se uvedejo reforme, kajti kruljenje želodca je hitje nego vsa visoka politika. Delavec, danes, ko mu krivičen sistem ne pusti, da pride do višje izobrazbe in zavednosti, se ni goden, da bi s svojo ogromno močjo skušal izvesti postave, ki pravijo, da mora biti enaka pravica vsem. Delavec danes še vedno išče vsakdanjega kruha, in gre za vsakim, ki mu ga obeta, čeravno ga preslepari.

In na to računajo kapitalisti, katerim pod današnjo demokratsko vlado seveda ne gre najbolje, zato pa poskušajo vsa dopuščena in protipostavna sredstva, da pridejo zopet do vlade in moči.

Glavna karta, katero držijo kapitalisti v rokah, je da narod sestradajo, pri tem so pa tako nesramni, da trdijo, da je temu vlada kriva, ki preganja "poštene trgovce", ki se bojuje baje bojijo, da vsled vladnega vmešavanja v trgovino, ne propadejo vsi njih posli. Zato pa magari zgrabijo sedaj polovico svojega premoženja.

In tudi to je dobro za neizobražene, ki ne iščejo nobe-

nega bolj globokega varstva, dajati draginji, lakoti in brezposelnosti.

In kapitalistom to tem bolj uspeva, ker je večina skupajnega delavstva naroda še vedno nestrupljiva, in ne samo, da ne zrtujejo, ničesar koristnega za splošno dobro, pač pa grenijo delavcu že itak grenko življenje.

Včasih se pri vladi dobijo izjeme, ljudje, katerim je pri srcu v resnici dobro naroda, lastna korist pa zadnja. Tako izjema je bil ranjši clevelandski župan Tom L. Johnson v Clevelandu.

Svoja najboljša leta, vse svoje premoženje, zdravje in družino je žrtvoval za korist mesta in meščanov, kjer je bil njih župan. Eden njegovih najhujših bojev je bil proti družbi pocestne železnice v Clevelandu, in po dolgem prizadevanju, ko je sam zgubil vse svoje premoženje, je dosegel, da se je vozna na clevelandskih cestnih železnicah znižala za 40 procentov. Dočim po vseh mestih Zjed. držav plačujejo 5 centov za eno vožnjo, ima Cleveland prednost, da se plača za eno vožnjo le 3 cente. In če vzamemo, da se vozi vsake 700.000 prebivalcev Clevelanda, le dvajsetkrat na leto po cestni železnici in plača 3 cente mesto 5 centov, tedaj prihrani to ljudem na leto preko pol milijona, toda vozijo se ljudje v resnici več, posebno delavci. Tekom 7 let, odkar obstoji 3 centna vožnja v Clevelandu, je Clevelandom prihranjenih nad 15 milijonov dolarjev prihranka na vožnji po mestu, kakor so izračunali statistiki. Ves ta denar bi zginil v žepu kompanije, a po prizadevanju enega med'a je ostal v žepih meščanov.

Johnson je kmalu potem, ko je dovršil svoj boj umrl, uničen, žalosten, in beač, toda s smehom na licu, kajti priporil je ljudem, zakar se je boril 12 let. In danes pa stoji zapisan pred ljudsko sodbo: Zvest sluga je bil narodu, naj bi se našel mnogo posnemalcev.

Pričakuj se od vseh javnih uradnikov naroda, da istotako spolnujejo dolžnosti, ter gredo v boj, kadar zahtevajo koristi naroda. Straha tu ni, kdor dela za narod, bo imel vseeno, kljub strankarskim in hudobnim natolcevanjem za seboj množico, ki ga bo podpirala.

In če prizadevanje posameznih mož ne prinese sadu narodu, niso taki moške krivi, pač pa v mnogih slučajih narod sam, ki ima v rokah volilni glas, pa ga odda onemu, ki obeta, pa ki je že od prej poznan, do svojih obetanj še nikdar spoli ni. In zato danes tudi materialisti, kapitalisti in veliki trebulji govore, da je glas železod močnejši od razuma, zato tudi tako delajo — in nezaveden narod se da mnogokrat vlečati na napačno pot.

Drugo vprašanje pa je, do kje bo močče narod tako valiti na limanice. Kajti priznava dejstvo je, da kadar se narod tako zaslepi, da mu postane popolnoma črna pred očmi, tedaj nastane orkan, ki podre in razruši vse pred seboj, ki ne izbira pravo med krivim, pač pa podira, da ustanovi nov položaj, nova sredstva za življenje.

Taka je zgodovina človeštva, pripetila se je mnogokrat in mnogokrat se bo še — ponovila.

Dopisi

Hanna, Wyo. Vam pošilam naročnino za list, ker se mi vidi, da je list v resnici jakš dober. Poročati moram o delavskih razmerah, ki so tukaj jako slabe. Delamo samo po eni ali dva dni na teden. Brezposelnih delavcev tukaj sicer ni, ali vseeno ne svetujem rojakom sem hoditi dela iskat. Premogovnih rovov je tukaj sedem, toda onega so zaprli za nedoločen čas. Kakor povsod se tudi tukaj naši mogotci silno bojijo, da bi delavec kaj zaslužil. Kupili so si stroje, da nakladajo premog. Za enkrat bo prišel samo eden, ako jim bo dobro služil, jih naročijo več. Sam-

sem se sedaj obotavljam s trebulhom da krhom. Kar se tiče vojne, je po mojem mnenju nemogoče, kakor ruskomu ali srbskemu delavcu jako slabo, ker morajo prestat največje trpljenje. Zeleni pa je, da bi se razmere vsem zboljšale, in da bi bila ta vojna gadjna, ki jo imamo, da bi potem delavec v miru užival dal svojega truda in krvi. Pozdrav zavednim delavcem po Ameriki, tebi list Cl. Amerika pa veliko uspeha.

Naročnik Gregor V.

Barberton, O. Cenjeno uredništvo. Kar se dela tiče v Barbertonu, je po eni strani boljše, po drugi strani slabše. Posebno kar se tiče The Diamond Match Co. Se pred novim letom je bilo razglašeno po kapitalističnih listih, da kompanija sprejme precej po novem letu 600 delavcev. In res je kompanija vzela kakih 50 ljudi, sedaj pa jih imajo zopet preveč in so jih že nekoliko odslovili od dela.

Znano je, da se je tukaj v Barbertonu, pone-rečim moji bratranec Fr. Cankar, in sicer 2. avgusta 1914. Po nesreči je čez tri ure umrl. Dasiravno ni bil pri meni na stanovanju, sem mu vseeno preskrbel pogreb. Zapustil je ženo v svojem rojstnem kraju. Kar je imel še svojega, sem izročil avstr. konzulu v Clevelandu. (S tem ste naredili veliko napako. Ako kdo umrje v Ameriki, naj se vsa stvar, ki se šteje za zapuščino prepusti ameriškim sodišču. To sodišče bo že gledalo, da dobi vsak svoje stvari. Konzulom ni treba takih stvari zapustiti, kajti konzuli narodu ne polagajo nobenih računov, kaj so naredili z denarjem, ameriški sodniki pa so pod ljudskim nadzorstvom in zaslužijo upoštevjanja in priznanje za svojo poštenost. Torej nikdar ne izročajte konzulu takih stvari, posebej ne denarja, pač pa samo ameriškim sodnijam. Op. ured.)

Konzul me je vprašal, če je ranjši kaj denarja zapustil, in povedal sem mu, da je dal meni gospodar, pri katerem je bil ranjši na stanovanju, \$50 in nekdo drugi pa \$500 za obledo. (Povedal sem tudi konzulu, da ima ranjši še čez \$30 v tovarni zaslužnega. Rekel sem tudi, da bo nekaj za stroške in za spominek na grob. Zato sem pisal v stari kraj ženi, če smem to storiti, ona pa je odgovorila, da ni potreba spomenika delati, da bo raje "dala za maše" v starem kraju. Tako sem povedal konzulu, da kar ostane denarja, da pošljem ženi v rojstni kraj. Vsega skupaj sem prejel po ranjšem \$55 in ne centa več, sedaj sem pa dobil od konzula iz Clevelanda pismo, v katerem se piše: Herr(?) Franz Kramar, Barberton, Ohio. Če arsko in kraljevskemu konzulatu je bilo naznanjeno, da je pokojni Franc Cankar zapustil \$50 gotovega denarja. Mi vas prosimo, da nam to zadržite "v ledetate" in razjasnite, kdo je ta denar vzel ali shranil. Der. k. u. k. Consul — Ludwig.

Ko sem to pismo prejel, sem šel k konzulu v Cleveland. Povedali so mi pisarji pri konzulu: Tvoj je prišel en gospod in je nam sporočil to, pa nič za to, vi daste svoje račune. Vprašal sem, če je gospod kaj plačano dobil za to. Mislimo da ne. Torej lepa hvala za pojasnilo k temu.

Tako me preganjajo in zahtevajo denar od mene, in ne vem, kaj konzula briga ta denar. Takrat, ko je bilo treba siromaka pokopati, se n'čče ni brigal od konzulata, ko pa zahtevajo denar, na so hitro po človeku. Laz se bem z ženo poročal. Saj ne tajim nobenega centa, kar so meni izročili, to sem prejel.

Čuvajte se torej takih ljudi, ki vas hočejo zapeljati k hudobnemu.

Pripetil se mi je že slabši slučaj kot je ta, radi pogreba. Pred par leti je bil na stanovanju pri meni neki Karol, za priimek ne vem, ker je bil premoč časa v Barbertonu. Bilo je v poletnem času, in voda ni oddaljena. S prijateljem sta se šla kopati. On je znal plavati, pa ko pride do srede, so mu udje otrpeli in so ga mrtvega iz vode potegnili. Mrtvi ni imel

prijateljev tuhi, ki bi mu preskrbeli pogreb, v društvu tudi ni bil, pač pa je imel nekaj prijateljev v Clevelandu, odkoder je prišel pogrebniš, in pogrebel truplo v Cleveland, kjer se ga pokopali. Govoril sem s gospodinjco tega človeka in je rekla: Bomo je dobili. Saj je bil Karol sam, njegova mati v starem kraju pa ima premoženje, stanuje nekje v Hrušici pod Ljubljano. Potem sem se čez nekaj tednov mudil v Clevelandu in sem vprašal, kako je bilo za pogreb "Carlita" v Clevelandu. Mat od tega človeka pa je pisala iz stare domovine, da se ne bi šlo voziti za moje denarje po kočijah. In to je za plačilo, ker smo njenega sina, ki ni imel nikogar na svetu, pokopali v kristjanskem načinu spravili k večnemu počitku. Za delo in stroške naj se vsako sam obriše, kdor je naročil, plačaj, če si pa tak, da tako narediš, se ti pa drugi smejejo.

Dne 11. febr. so dobili državljanske papirje Matija Platnar, Jernej Župevec, Ivan Princ, Fr. Likovič, Marija Koren. Sedaj je v Barbertonu do 30 slovenskih državljanov. Za mesec maj imajo prošnjo vloženo Jakob Šabec, Frank Smuk, Rup. Ambrožič.

S pozdravom Fr. Kramar, Joliet, Ill. Cenjeno uredništvo. Ker ste eden izmed naših narodnih listov, ki se bore v čistnem prepričanju za boljšo slovensko prihodnost, je dolžnost nas vaših naročnikov, da vas podpiramo pri delu in vzbujamo zavest med dokaj zaspanim narodom. Vsak narod je imel od nekdaj svoje vodnike in svoje učitelje, in danes jim svetovna zgodovina poje slavo radi njih truda. In zato se moramo tudi med nami Slovenci potruditi, da nas bo čimveč, ki bomo zagovarjali slovensko ime in slovenske pravice, da ne bomo zadnji med zadnjimi.

Večkrat sönjem poročila ali herem o njih, da razni redovi in medalje kar dežujejo po avstrijskih in nemških bojiščih za nagrade onim, ki se borijo za kralja in cesarja, za svojo domovino, pa primarjavajo se hitro šibo kot so jo dosedaj smeli. Takle medalje pa lahko pridejo tudi izven mej avstro-ogrskemu monarhije, in ne bomo se nekega dne prčudili, ko bomo igrali: "Amerikanski Slovenec" je dobil red Marije Terezije za izvanredne zasluge "Zivijo Avstrija", "Zivijo B'e". Kaproški "Glasnik" glasilo skehov, izdajalec narodni dobi red "Sv. Silvestra", ki je bil baje žagan, predno so ga umorili.

ALI VI SLABI KRVI.

Slavol zdravilski poročajo 527 slučajev zdravljenih 527 slučajev OZDRAVLJENIH S pomočjo Oxyolina in seruma. Pridite v našurad in vam bomo pokazali ta poročila in druga, ki vas prepričajo.

Dr. L. E. Siegelstein,

308 Permanent Bldg.

746 Euclid Avenue

rih, kakor so delovali v Ameriki od kapitalistov, zagnani, "Glasilo" v Clevelandu dobi medre zed, delavski, krome "Franc Josipa", ker se protivi ustanovitvi lige proti Franc Josipu, zatiranec Slovencev. In ravno tako pridejo lahko na vrsto vsi drugi patrijotje. Visokost reda se bo odločevala po zaslugah.

Borba je v teku, in tej borbi se je drznilo tudi nekaj naših slovenskih časnikarjev v Ameriki prirediti tekmo, kdo bo bolj tolkel, kdo bo bolj slepil narod, kdo mu bolj ubil pamet na račun avstrijskih diktatorjev, katerim srce poskakuje od veselja, ki vidijo, kako so Slovenci tudi v tujni neadini, kako se kolijejo med seboj in vidijo, da to le Avstriji nese dobiček. Kajti bolj je narod nečin med seboj, bolj se lasa, tem lažje bo živel avstrijski cesar.

In kaj naj rečem o onem delu slovenskega naroda, ki je padel kot žrtve teh mahinacij, ki se danes strmi kot blazen za Franc Josipom, za Avstrijo, o kateri vendar ves svet govori, da je najbolj krivična proti vsem narodom, ki se nahajajo pod tiranskim žezlom Habsburgov.

Dalje na tretji strani

Hripavost, osloveki kašelj, davica, vnetje sapnika, prehladi in kašelj se hitro vdaajo, kjer se uporabi

SEVERA'S

Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Pljuča) kot zdravilo in tešilo. Prijetno in zadovoljivo učinkuje. Cena 25 in 60c.

Severova pripravka imajo napredaj lekarnarji vsespodni. Zahtevajte Severova. Zavrtno nadomestitve.

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Naša slivovka je kuhana iz pravih suhih češpelj. Cena 6 steklenic je \$6.50, 12 stek. \$13.

V zalogi imamo tudi čisti tropinjec, cena 1 gal. \$2, \$2.25, \$2.75 in \$3.

Pristna rudeča Ohio vina: Galona 50, 55, 60, in 65c.

Katavba in Delavare vino 75, in 80c galona.

Za vina računamo posodo za 5 in 10 gl. \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod brezplačen. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov.

Za pristnost plačajo jamčimo

The Ohio Brandy Distilling COMPANY

6102-04 St. Clair-av. Cleveland, O.

Ker so se poslednji čas poštne razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljate ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100K velja sedaj \$19.50 s poštino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzjava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovenska Dobrotelna Zveza

Ustanovljena 13. septembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Iskopravnica za državi Ohio leta 1914.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6108 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: PRIMOS KOGOD, 3904 St. Clair Avenue.
Tajnik: FRANK HODOVERNIK, 1052 East 62nd Street.
Zbiratelji: JEROME KNAUS, 9125 St. Clair Avenue.
Zbiratelj: JAMES M. SELLAKAR, 1127 St. Clair Avenue.

ODBORNIKI: F. M. Jakšić, 1203 Norwood Rd., Josip Russ, 1306 E. 55 St., Dr. Josip, 5008 Prosser av. Frank Černo, 6033 St. Clair Ave. Anton Grdina, 9127 St. Clair Ave. Ignac Smuk, 1098 East 66 St. Anton Ostir, 1158 E. 61 St.

Zvezno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice naj se pošiljajo na glavnega tajnika.

Glavna glavna urada se nahaja na 1052 E. 62nd Street, prvo nadstropje, sedaj, Cuy. telefon: Princeton 3276 R.

IZ VRH. URADA S. D. Z.
Dvanajsti zbiratelji seje vrh. odbora, ki se je vršila 11. febr. 1915 v glavni uradni sobi.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Predsednik otvoril sejo ob 9. zvečer, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora. Članje je bilo uradno, nato je bil izbranih devet članov odbora.

Bezbedna izvedenica.
(Profesor Daciaux, naslednik Pasteurja in njegov direktor v Parizu, pravi, da ko je vino popolnoma preiskano, lahko reče, da je vino jako vredno, ne samo radi alkohola, ki ga ima v sebi, pač pa tudi radi svojih rednih snovi. In iz tega vzroka je bilo vino izbrano kot poglavito sredstvo znanega zdravila — Trinerjevo ameriško granko vino. To vino je osebnostno izbrano od izdelovalca, in je najboljši produkt Californije. S tem vinom so združena zdravila zelišča, ki so tako zdravila posebno dobra proti zaprtju, proti zgubi apetita in v vseh žledolnih boleznih, in drugih neprilikah. Cena \$1.00. Po lekarnah, Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **JETIKI.**
Slavni zdravnik poročajo 624 slučajev zdravljenih (zdravila) 605 slučajev OZDRAVLJENIH

Razumen slovenski faast, ki se razume nekoliko na mesarijo, dobi takoj dobro in stalno delo. Fr. Vesel 4030 St. Clair ave. (16)

A. M. KOLAR,
Slovenska gostilna.
CAFÉ CARNIOLA
3222 LAKESIDE AVE.
Se priporoča Slovincem v obilni obliki. Točna postrežba. Vedno sveže pijače.

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

ALI VI
ali vaši prijatelji trpijo na **Revmatizmu**
Slavni zdravnik poročajo 138 slučajev zdravljenih 131 slučajev OZDRAVLJENIH

NEBO
10 for 8¢
Povod
na
prodaj.
F. L. Kennedy
New York City

FINO VINO
vedno dobiti pri Jos. Kozelu. Belo, niagara in concord vino. Posebno ženskam je moje vino znano. Po stari navadi Jos. Kozely, 4734 Hamilton ave. (88-15)

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK.
Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.
Govori se slovensko in hrvatsko. Točna postrežba. Časopis na razpologo. Ženske strežnice. Edini zobozdravnik ki urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko.

Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 srede

Telefon urada:
East 408 J.
Telefon stanovanja:
Eddy 1856 M.

Posteno dekle dobi delo za v kuhinji, A. Zavirsek, 3332 St. Clair ave.

National Drug Store!
Slovenska lekarna.
vagal St. Clair ave. in 61. ceste
S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V za logi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

LORENC Skok & Co.
4118 St. Clair-av.
Prvi in edini slovenski klepar in strešni krovec. Barva hiše po nizkih cenah.

Slovenska Društva
po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti **DOBRE IN POCENI** društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijako tiskarno

"Clevelandska Amerika"
Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Plašite za cene vaše tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobiti lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Čiščenje in likanje oblek.
DOBRO DELO. NIZKE CENE.
Moške obleke\$1.00
Moške suknje\$1.00
Jopiči50c
Ženske kiltje50c
Ženske dolge suknje\$1.00
Ženske obleke\$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.
Cent. 739-W 1574 E. 55th St. East 2024
A. J. DAMM, poslovođa.

VINKO PRISTOV,
SLOVENSKA KAVARNA IN BILJARDI
6112-14 ST. CLAIR AVE.

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Služba.
Boljša ženska, ki se razume pri gospodinjstvu ter gleda na dober dom, kakor tudi plačo, naj piše na naslov: Summer Resort, Section 30, Minn (18)

Materina Žrtev.

Roman iz časa francoske revolucije.

Francoski pisatelj:
Victor Hugo.

Za Cl. Am. preloži
L. J. P.

"Te mune sovražijo ljudi. In v sovraštvu je ženska enaka moškemu. In zakaj nisi poslal celo čredo duhovnov, katere si ujel v Louvigne pred revolucijski odbor?"

"Ker se z duhovni ne borim." "Duhoven, če je proti državi, je bolj nevaren kot mlad vojak. Revolucija je bolj nevarna, če jo pridigajo sivi lajsje. Nič nepotrebnega usmiljenja. Gauvain. Ubijalci kralja so resilišči domovine. Pazi na stolp tempelna."

"Stolp tempelna! Jaz spustim prestolonaslednika, ker se ne borim z otroci." Cimourdain se potemni čelo.

"Gauvain, vedi kaj pomeni vojska proti ženski, če je njeno ime Marija Antonijeta, vojska proti možu, če je njegovo ime papež Pij VI. in proti otroku, če se imenuje Louis Capet."

"Možster, jaz nisem političar."

"Zakaj nisi ustrelil tristo ujetih kmetov, ko si zniagal pri Landeanu?"

"Ker je kraljevi poveljnik Bonchamp prinesel republikanski ujetnikom, in sem mu hotel skazati isto uslugo."

"Toda če dobiš Lantenca, ali boš tudi njemu prizanesel?"

"Ne."

"In zakaj ne, ker si prizanesel trem sto ujetnikom?"

"Kmetje so nevedni. Lantenac pa ve, kaj dela."

"Toda Lantenac je tvoj sorodnik."

"Francija je še večji moj sorodnik."

"Lantenac je star."

"Lantenac je tujec. Lantenac kliče Angleže na pomoč. Lantenac je sovražnik dežele. Boj med njimi in menoj se more končati le s smrtjo enega ali drugega."

"Gauvain, spomni se na svoje besede."

"Svojo obljubo sem dal."

"Molk nastane, in eden si drzgaemu gledata v obraz."

Gauvain se pristavi:

"To leto 1793, v katerem sedaj živimo, bo jako krvavo."

"Čuvaj," reče Cimourdain.

"Grozne dolžnosti so pred nami. Ne obtožijo nikogar, ki ni kriv. Da, grozno in krvavo je to leto, in zakaj? Zato, ker je revolucionarno. Letošnje leto je inkamkaj revolucije. Revolucija ima sovražnika, in to je stari svet, zato je proti njemu neusmiljena. Revolucija ugonobila kraljevo veličanstvo v kralju, aristokracijo v plemenišarju, despotizma v vojak, vraže v duhovnu, barbarizem v sodniku. Skratka, revolucija prežene tiranizem. Operacija je strašna, toda mora imeti trdno roko. Kateri ogenj moreš pogasiti, če nimaš vode? Zdravnik nas spominja na mesarja ali pa rablja. Včasih mora rezati in žagati, da ozdravi truplo, včasih mora odsekati roko, nogo ali oboje, da obdrži človeka pri življenju. In tako je z revolucijo. Seka in kri prelije, toda s tem ohranja večji del. Kaj, ti želiš usmiljenja proti mozem, ti želiš ohraniti ono, kar je strupeno? Ne tako. Ti trpiš? Brez dvombe. Toda operacija ne traja dolgo, potem pa se prične novo življenje. In glej, to je isto krvoprelitje leta 1793."

"Zdravnik, je miren," reče Gauvain, "možje pa, katere vidim, so nasilni."

"Revolucija," nadaljuje Cimourdain, "potrebuje strašnih mož, da ti pomagajo. Revolucija zavrne vsako roko, ki se trese Dantes je strašen. Robespierre neupljiv. Marat nenastljiv. Čuvaj se, Gauvain. Ta imena so potrebna. Ti možje so več vredni kot cela armada. Prestrašili bodojo Evropo."

Gauvain nekaj časa premlinjuje, potem pa reče:

"Sicer pa, moj možster, si naredil ... ko. Po mojem

menenju ni ničel nedolžen, ničel kriv. Ludovik XVI. je bil jagnje zagnano med leve; hotel je bežati, hotel se je braniti, toda vsakdo ni lev. "Zdajalec!" kriče levi, in požro ga. In ko so to storili, se stepajo sami med seboj."

"Ovca je zver."

"Kaj so pa levi?"

To vprašanje je dalo precej pomisleka Cimourdainu. Potem pa dvigne glavo in reče:

"Ti levi so vesti, ti levi so klee, ti levi so principci."

"Toda oni povzročajo grozo."

"Nekega dne bo revolucija opravičila grozo."

"Bojim se, da ne bi bila ta groza nesreča revolucije."

In po kratkem molku pristavi Gauvain:

"Svoboda, enakost, bratovstvo, to so dogme miru in ednosti. Zakaj naj bi bile grozne? Kaj je ono, kar mi želimo? Da privadimo ljudstvo na eno republiko. Dobro, toda ne prestajmo ljudi. Saj ni treba povzročati slabša dela, da naredimo kaj dobrega. Smrt kraljem in življenje ljudem! Zbijmo kro-ne, toda prihranimo glave! Revolucija je složna, toda ne grozna. Pomilostenje je po mojem mnenju najlepša beseda v človeškem govoru. Prelival bom le tedaj kri, ko bom riskiral svojo. Sicer pa jaz sam vem, kako se je treba boriti, in jaz sem vojak. Toda če eden ne zna priznati, tudi zmagati ne zna. Tekom bitke smo sovražniki napram sovražniku, po bitki pa smo bratje med seboj."

"Čuvaj se!" ponovi Cimourdain že tretjič. "Gauvain, ti si meni več kot sin. Čuvaj se!"

In po daljšem pomisleku pristavi:

"V časih, kakoršnje imamo sedaj, je usmiljenje enako veličdajaj."

OSMO POGlavJE.

Dolorosa.

Medtem pa je iskala mati svoje male otročice.

Korakala je naravnost naprej. Kako se je preživela? Nemogoče je povedati. Saj sama ni vedela. Hodila je ponoči in podnevi; iberčila je, grizla travo, spala je na mokrih tleh, v grmovju, pod zvezdami, včasih v vetru in dežju.

Hodila je od vasi do vasi, od kmetije do kmetije, povsod je izpraševala po svojih otrokih. Ustavljala se je na pragih hiš; njena obleka je visela vsa v cunjah; včasih so jo sprejeli gostoljubno, včasih so jo naglali s psimi. Kadar ni mogla iti v hiše, je šla v gozd. Kraji so bili popolnoma nepoznani. Imela ni nobenega pravega pota. Včasih je sledila poti, včasih kolovozu, včasih pa je korakala naravnost preko travnika. In pri takem življenju je porabila svojo obleko; najprvo je imela še dva čevlja na sebi, potem je hodila bosa, končno pa se je cedila kri iz njenih nog.

Zašla je v sredino boja, v sredino prelivanja krvi, videla ni ničesar, slišala ničesar pač pa je samo izpraševala po svojih otrocih. Ker je bilo vse v uporu, ni bilo policistov, ne županov, ne vlade. Govoriti je pač mogla samo z onimi, katere je srečala. Govorila je z njimi in jih vpraševala:

"Ali ste videli kje tri male otroke?"

In ljudje so dvigali svoje glave.

"Dva dečka in eno deklico," je rekla mati.

In potem je nadaljevala:

"Rene-Jean, Gros-Alain, Gergeta? Ali jih niste videli?"

In šla je naprej.

"Najstarejši ima štiri leta, mali pa dvajset mesecev."

In zraven je še pridajala:

"Ali veste kje so? Meni so jih vzeli."

Ljudje so jo pa gledali, zma-

jali z glavami in šli naprej. In ko je videla, da je ne razumejo, je dejala:

"Moji so, zato pa vprašujem."

In ljudje so mirno korakali naprej. Včasih se je ustavila, nehaj govoriti, z nčtovi pa je praskala prsi.

Nekega dne pa je spregovorila z njo neki kmet. Dobri mož se je začul.

"Kaj?" je dejal. "Trije otroci?"

"Da."

"Dva dečka?"

"In ena deklica."

In kmet je zopet vprašal:

"Ali jih iščete?"

"Da."

"Slišal sem pripovedovati o nekem gospodu, ki je imel te otroke s seboj."

"Kje je ta gospod?" je zakliknila ona. "Kje so otroci?"

Kmet pa je odgovoril:

"Pojd v La Tourgue."

"Ali najdem svoje otroke tam?"

"Prav gotovo."

"Kaj si rekel?"

"La Tourgue."

"Kaj je to La Tourgue?"

"Zemlja."

"Ali je vas? Grad? Kmetija?"

"Nikdar ni sem bil se tam."

"Ali je daleč?"

"Blizu že ni."

"In v katero stran naj grem?"

"Prot Fougères."

"Kako pa naj grem tja?"

"Ti si sedaj v Vertois," reče kmet, "pojd mimo Ernee na levo, v Coxelles na desno, proti Lorchamps in proti Leroux."

In kmet pokaže z roko proti zapadu.

"Naravnost naprej neprestano, proti zapadu."

In predno je kmet povsli svojo roko, je bila že na potu. Kmet pa je kričal za njo:

"Čuvaj se! Tam se borijo."

Ona se pa ni obrnila, pač pa hitro šla naprej.

DEVETO POGlavJE.

Bastilja na deželi.

Kdor je hodil štirideset let nazaj po gozdovih Fougères in je prišel iz gozdov pri Pari gne, je opazil nenadoma pred seboj La Tourgue. Ne znameniti stolp, pač pa ruševino, podrtino.

Prav ob parobku obširnega vzoda je stal samotni stolp, kot gresnik med pravičnimi. Začeli so zidati ta stolp v devetem stoletju, in končan je bil v dvanajstem stoletju, ko se je prenehala tretja križarska vojna.

Če se je potnik približal temu stolpu in splezal po ruševinah ter se pogledal v notranjost, tedaj je opazil, da je moralo biti velikansko zidovje včasih petnajst čevljev debelo ob vznožju, in dvanajst na vrhu; tuintam so bile razpokline, ki so kazale na nekdanja vrata, skori katere se je prišlo do ogromnih stopnic v poslopju. Kdorkoli se je približal zvečer temu stolpu je slišal prhanje netopirjev, skokivanje sov, hreščanje čukov in razne živalske glasove; pod nogami pa se mu plazijo ostadnji kuščarji, kače in druga golazen.

Med narodom v okolici se je razširila govorica, da so v gorenjih nadstropjih stolpa skrivna vrata, kakor so bila vrata v grobovih indijskih kraljev. Taka vrata so narejena iz enega samega kamna, ki se je sam odpiral in zapiral. Take zgradbe so delali kristjani po Evropi, ko so se kristjanski arhitekti vrnili iz križarskih vojsk, kjer so videli pri orien-talnih narodih enake zgradbe. Kadar so bila ta vrata zaprta, jih ni bilo mogoče najti, ker so se niso razlikovala od drugih kamnov v zidu.

Razpoka, ki je dovoljevala vhod v razvalino, je bila ob-jednem razpoka v globel. Pa

globel je včasih služila za skladišče smodnika. Do nje se je prišlo po vijugastem hodniku, ke je boljši od ravnih. Eksplozija je morala narediti veliko udrtino v zid, skozi katero so oblegovanci prišli v stolp. Vse je kazalo, da je bil stolp ob raznih časih oblegan, kajti zidovje je bilo kar posejano s prosekami in udrtinami. Vsak stolp ali grad ima tudi svojo ječo ali zapore. In ta stolp je imel ječo v dveh nadstropjih. V prvem nadstropju se je nahajal širok in prostoran obohovnik. Tu si videl lahko še razna mučilna orodja iz srednjega veka, kot velikanske natezalnice in kolesovice, ki je povzročilo, da so pokale jetni-ku kosti kot bi davil vrabca.

ALI VI

ali vasi prijatelji trpijo na

ŽELODČNI BOLEZNI.

Slavni zdravnik poročajo

564 slučajev zdravljenih

564 slučajev OZDRAVLJENIH

S pomočjo Oxyolina. Pridi-te v naš urad in mi vam poka-žemo ta poročila in druga.

Dr. L. E. Siegelstein,

308 Permanent Bldg.,

746 Euclid Avenue

NAŠI ZASTOPNIKI.

Siedeči rojaki so pooblašteni po-birati naročnino, naročati (iskovine in pobirati oglaš v svojih nase-lobinah.

CALIFORNIA,

SAN FRANCISCO

Jac. Laushin, 2110 — 19th St.

COLORADO,

SALIDA

L. Costello, Box 517

PUEBLO,

John Gm, 412 Spring St.

ILLINOIS,

CHICAGO

Joe Bhsch, 1942 W. 22nd Place

JOLIET in ROCKDALE,

M. Bakar, 520 Marble St. Joliet

JOLIET in ROCKDALE,

J. Viraat, 700 Stone St. Joliet

LA SALLE in OGLESBY

A. Strukelj 1240 — 3rd St. La Salle.

SO. CHICAGO

John Golob 3545 — 95th St.

AURORA

J. M. Marsch R. 5, Box 112

WAUKEGAN in NO. CHICAGO

M. Varšek, Box 296 Waukegan.

INDIANA,

INDIANAPOLIS

A. Znidarski, 753 No. Holmes ave.

CLINTON in UNIVERSAL

Fr. Bregar, L. Box 757 Clinton

KANSAS,

KANSAS CITY

P. C. Schneller, 613 No. 4th St.

MULBERRY in BREEZY HILL.

F. Creplinaek, R.R. 2, Box 57 Mulberry

PITTSBURG, FRONTENAC,

RADLEY in GIRARD

I. Schluge R.F.D. 4, Box 244 Girard.

MINERAL, CARONA, STONE CITY

J. Kranjec, Box 295 W. Mineral.

FRANKLIN

Pet. Benedikt Box 60

MINNESOTA,

ELY,

Joe J. Peshell, Box 165.

GILBERT in okolicco

L. Vesel Box 292 Gilbert, Minn.

ÉVELETH

Andrej Kranc, 52 Norman ave.

MONTANA,

Za državo Montana

F. Klopčič, R. 181 Bear Creek, Mont.

ROUNDUP

Fr. Kren, Box 573

KLEIN

M. Bugar, Box 573

OHIO,

BARBERTON

Al. Balant, 112 Sterling ave.

LORAIN

Fr. Vevar, Box 31

GARRETSVILLE in okolicco

J. Zeleznikar, R.F.D. 25 Garrettsville,

GIRARD in NILES

Engel. Coho, Box 333, Girard, O.

PENNSYLVANIA,

FARREL in SHARON

Fr. Kramar, Box 194 Farrel.

CLARIDGE

A. Pratshek, Box 361

WILLOCK

Fr. Dollnar, L. Box 112

JOHNSTOWN in CONEMAUGH

F. Pristavec, R.F.D. 2, Johnstown.

FOREST CITY in VANDLING

John Osolin, Box 492 Forest City.

LUZERNE

Anton Vozelj, 839 Bennett St.

UNITY STA.

Joe Skrij R.F.D. 1 Box 105

STEELTON

Anton Hren, 252 Main St.

CRAB TREE

John Tome, Box 94.

MANOR

Fr. Demahar, Box 253

UTAH,

CASTLE GATE

Fr. Malovech P. O.

WISCONSIN,

MILWAUKEE in okolicco,

Fr. Zrjav, 431 Virginia St. Milwaukee

SHEBOYGAN

John Grandlich, 119 No. 8 St.

WASHINGTON,

ENUMCLAW

Joe. Malnarfeh, P. O.

BLACK DIAMOND

Gregor Porenta, Box 701

WYOMING,

ROCK SPRINGS

Anton Justin, Box 736

WEST VIRGINIA,

THOMAS in okolicco

John Petek, L. Box 106 Coketon.

IMENIK DRUSTVENIH URADNI-KOV S. D. Z.

61. J. "Slovenec" Cleveland, O.

Predsednik A. Ostir, 1158 E. 61 St.

tajnik, Jos. Zokali, 6408 St. Clair Ave.

B. B. Fr. Osredkar, 1068 E. 68th St.

Zdravnik J. M. Seliskar 6127 St. Clair

Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair Ave.

St. Z. "Svobodnoscina Slovenka"

Cleveland, Ohio.

Predsed. A. Kulac, 6101 St. Clair ave.

Tajnik, Josip Raabinger, 1118 E. 53 St.

Blag. Rost Stamberger, 1176 E. 61 St.

Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair.

Zboruje drugi četrtak v mesecu ob 8. uri ave. v J. Birkovi dvorani na 6006 St. Clair ave.

St. 3. "Slovan" Cleveland, O.

Preda. J. Schlessinger 1177 E. 60 St.

Tajnik, Ad. Petric, 1995 Addison Rd.

Blag. John Rodnik, 5611 Barry Ave.

Zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair.

Zboruje vasko četrti nedeljo v mese-cu ob 9. uri popoldne v J. Birkovi dvorani na 6006 St. Clair Ave.

St. 4